

היום נלמד בעזרת ה':

מנחות דף עז

(בעמוד הקודם)

פרק שמיני. משנה: התודה היתה באה חמש סאין ירושלמיות שהן שש מדבריות: לחמי התודה היו נעשים מחמש סאים ירושלמיות של סולת, וחמש סאים ירושלמיות הם שש סאים מדבריות. כיון שכאשר הגיעו לארץ ישראל לירושלים, הגדילו את הסאים מזמן משה רבינו, וסאה ירושלמית גדולה מסאה מדברית בשישית, כך שהכמות של שש מדבריות נכנסת בתוך חמש ירושלמיות.

שתי איפות, האיפה שלש סאין: וזה כשיעור של שתי איפות. כיון שאיפה אחת היא שלוש סאים מדבריות, והכמות הנצרכת היא שש סאים מדבריות. סה"כ = 2 איפות.

עשרים עשרון, עשרה לחמץ ועשרה למצה: ובשתי האיפות הללו יש עשרים עישרון, כיון שכל איפה היא עשרה עשרונים. וחילקו את העשרונים, עשרה עשרונים ללחמי חמץ, ועשרה עשרונים ללחמי מצה.

עשרה לחמץ, עשרון חלה: מכיון שהתודה באה מארבעה סוגים של לחמים; 10 חמץ, 30 מצה. נמצא שכל חלה אחת של חמץ, היתה עשויה מעישרון אחד.

ועשרה למצה, ובמצה שלש מינין, חלות ריקיין ורבוכה. נמצאו שלשה עשרונים ושליש לכל מין ומין, ושלוש חלות לעשרון: ובלחמי המצה היו שלושה מינים, 1. חלות, 2. ריקינים, 3. רבוכה. ומכל מין היו עושים עשרה לחמים. סה"כ 30 לחמים ממצה. ועל פי זה נמצא שחלה אחת ממצה היתה עשויה משליש עישרון, ומעישרון אחד עשו שלוש חלות.

עד כאן החישוב לפי מידה מדברית. כעת הגמרא עוברת לחשב לפי מידה ירושלמית.

ובמדה ירושלמית היו שלשים קב: כי במידה ירושלמית היו חמש סאים. וכל סאה היא שש קבים, אם כן בחמש סאים יש 30 קבים (5X6=30). ואת ה-30 קבין חילקו חצי לחמץ וחצי למצה, סה"כ 15 לכל סוג.

חמשה עשר לחמץ קב ומחצה לחלה: נמצא שבלחמי חמץ (שהיו עשרה לחמים), כל חלה נעשתה מקב וחצי.

חמשה עשר למצה וכו': ואילו בלחמי מצה שהיו שלוש מינין כפול עשר סה"כ 30 חלות, נמצא שכל מין של עשר חלות נעשה מ-5 קב. ונמצא שכל חלה מאותו המין נעשתה מחצי קב, ושתי חלות נעשו מקב אחד.

נמרא: 'התודה היתה באה חמש סאין ירושלמיות'. מנא הני מילי? מניין לנו שאיפה היא 3 סאים?

אמר רב חסדא - דאמר קרא "האיפה והבת תוכן אחד יהיה". מה 'בת' שלש סאין, אף 'איפה' שלש סאין: נאמר ביחזקאל "הַאִיפָה וְהַבֵּת תִּכֶּן אֶחָד יְהִי" כלומר שמידת איפה שווה למידת 'בת'. כמו ש'בת' היא 3 סאים כך גם איפה.

קושיא: ובת גופא מנלן? ומניין לנו ש'בת' היא שלוש סאים?

אילימא מדכתיב "לשאת (את) מעשר החומר הבת", אם תאמר מהמשך הפסוק "לשאת מעשר החמר הבת" כלומר הבת היא עשירית מחומר, וידוע לך ש'חומר' הוא 30 סאים, ואם כן ה'בת' היא 3 סאים.

איפה נמי הכתיב "ועשירית החומר האיפה". אלא חומר לא ידענא כמה, הכא נמי לא ידענא כמה! אך אם כן אתה יכול ללמוד זאת מ'איפה' עצמה, ואין צורך ללמוד זאת מ'בת'! ככתוב בהמשך הפסוק שם "וְעֶשְׂרֵת הַחֶמֶר הָאִיפָה" דהיינו שהאיפה היא עשירית מ'חומר'. ואם 'חומר' הוא 30 סאים, נמצא ש'בת' היא 3 סאים.

אלא בהכרח שאתה לא יודע כמה זה 'חומר', ואם כן גם מ'בת' אתה לא יכול ללמוד!

תירוץ: אלא מהכא "וחק השמן וכו': לומדים זאת מפסוק אחר ביחזקאל "וחק השמן, הבת השמן. מעשר הבת מן הכר עשרת הבתים חמר. כי עשרת הבתים

חמר". כלומר חוק המעשר של השמן על פי מידת ה'בת' שהיא מידת השמן. והשיעור של המעשר הוא, מעשר של 'בת' אחת מן הכור. ויש עשר 'בת' ב'חומר' אחד. (והפסוק חוזר פעם נוספת ואומר "כי עשרת הבתים חומר").

והרי ידוע ש'כור' הוא 30 סאה (כי היו משתמשים במידה זו בזמן הגמרא), ואם כן נמצא ש'בת' אחת היא 3 סאים, כי היא עשירית מכור.

*

אמר שמואל אין מוסיפין על המדות יותר משתות: אם בני העיר רוצים להגדיל את המידות שלהם, ולעשות כלים גדולים יותר לכל מידה (דהיינו שיקראו למידה באותו השם שהיה לה כגון 'לוג', 'רביעית' וכדומה, אבל היא תכיל יותר כמות). עליהם להוסיף לא יותר משתות (- שישית). דהיינו אם הכלי הקודם החזיק 5 ביצים, יגדילו אותו ל-6 ביצים.

ולא על המטבע יתר משתות: וכן אם הם רוצים להוסיף על הערך של המטבע, לא יוסיפו יותר משתות.

והמשתכר אל ישתכר יותר משתות: חנווני הקונה סחורה מהסיטונאי ומוכר אותה יקר יותר, יכול לייקר את המחיר עד שתות. (זו תקנת חכמים).

הגמרא מבארת מדוע לא מוסיפים על המידות יותר משתות.

מאי טעמא? אילימא משום אפקועי תרעא, אי הכי שתות נמי לא! אם הטעם כדי שלא יתייקרו המחירים. דהיינו כאשר המוכרים רואים שהמידות השתנו ועליהם לעדכן את המחיר, הם כבר מעלים אותו מעבר ליחס של ההתייקרות עצמה. אך אם כן שיהיה אסור להעלות את המידות בכלל אפילו לא עד שתות!

תשובה: אלא משום אונאה כי היכי דלא ליהוי ביטול מקח: הסיבה אינה החשש הנ"ל, אלא שאם יגדילו את המידות יותר משתות יש חשש שיבוא מוכר מעיר אחרת שאינו מועדכן על עליית המידות, וימכור את המידה החדשה במחיר של המידה הישנה. והדין הוא שחפץ שנמכר בפחות משווי, עד שתות הקנין חל והקונה מחזיר את ההפרש של ה'אונאה' למוכר. אבל ביותר משתות המקח בטל לגמרי.

ממילא אם נגדיל את המידות יותר משתות, יש חשש לביטול מקח המוני, דבר שיגרום לתקלה רבה. ולכן מגדילים אותם רק עד שתות, שאז גם אם תהיה אונאה בשתות, המקח ישאר קיים והקונה יצטרך לשלם למוכר את ההפרש.

קושיא: והא אמר רבא - כל דבר שבמדה ושכמשקל ושכמנין, אפילו פחות מכדי אונאה חוזר: כל הדין באונאה שבטעות עד שתות המקח קיים, זה דוקא בטעות במחיר. כי אדם יודע שאי אפשר לדייק במחיר והוא מוחל על כך. אבל על טעות במדידה אין מחילה, כי הוא סיכם עם המוכר על כמות מסויימת והוא קיבל כמות אחרת. ואם כן זה מקח טעות אפילו פחות משתות.

תשובה: אלא משום תגרא, כי היכי דלא למטייה דיאנה: הסיבה היא כדי שהמוכר שבא מעיר אחרת ואינו מעודכן לא יפסיד, כאשר לא תיוודע הטעות!

והיינו, משום שכאמור המוכר יכול להרוויח עד שתות, וזה מה שהוא עושה, הוא קונה ב-5 ומוכר ב-6. ולכן כאשר יגדילו את המידות עד שתות והוא לא ידע על כך, וימכור אותם במחיר הישן, הוא יפסיד רק שתות (כלומר שישית), שזה בעצם את מה שהוא היה אמור להרוויח. אך הוא לא יפסיד את הקרן, אלא רק לא ירויח מעבר לקרן. אבל אם נגדיל את המדות יותר משתות המוכר יפסיד מהקרן!

קושיא: דיאנה הוא דלא לימטייה רווחא לא בעי? זבן וזבין תגרא איקרי? וכי הוא צריך רק לא הפסיד והוא לא צריך להרוויח? וכי מי שקונה ומוכר באותו המחיר נקרא 'סוחר'? כלומר אם הוא לא מרוויח הוא בעצם מפסיד, כי הוא טורח ומביא את הסחורה ולבסוף הוא מוכר אותה באותו מחיר שקנה אותה.

תשובה: אלא אמר רב חסדא - שמואל קרא אשכח ודרש "והשקל עשרים גרה, עשרים שקלים, חמשה ועשרים שקלים, עשרה וחמשה שקל - המנה יהיה לכם": שמואל מצא פסוק ביחזקאל שממנו לומדים שמוסיפים שתות על המידות. ואם כן אין לחשוש להפסד של הסוחרים (אמנם יותר אין להוסיף, מכיון שאין לנו פסוק שמתיר זאת, אסור לעשות הפסד לסוחרים).

הפסוק אומר ש'מנה של קודש' כלומר 'מנה' של בית המקדש שווה 60 שקלים. ושקל = 20 גרה ('גרה' = מטבעות קטנות). כי הפסוק עושה חשבון ששלושה סוגי 'מנה' של חול, שווים ל'מנה' אחד של קודש. דהיינו 20, 25, 15 = שווים ביחד סה"כ

60. (הפסוק מונה את שלושת הסוגים הללו, כי היו שלושה מקומות ש'המנה' חול שלהם היה באחד מהערכים הנ"ל 20 או 25 או 15. אמנם השווי המקובל בידינו למנה של חול הוא 25 שקל, וכדלהלן).

מנה מאתן וארבעין הווי? שמואל מתקשה בהבנת הפסוק. אם 'מנה' הוא 60 שקלים, נמצא שהוא שווה 240 דינרים, כי 1 שקל = 4 דינרי זהב. $(60 \times 4 = 240)$. אך הרי ידוע לנו ש'מנה' הוא מאה דינרים דהיינו 25 שקל $(25 \times 4 = 100)$!

אלא שמע מינה תלת - שמע מינה מנה של קודש כפול היה. ושמע מינה מוסיפין על המדות ואין מוסיפין יותר משתות. ושמע מינה שתותא מלבר: אלא מכאן לומדים שלושה דברים.

א. מנה של קודש היה כפול ממנה של חול. ולכן כל מה שידוע לנו שמנה הוא מאה דינרים, זה רק במנה של חול, אבל מנה של קודש הוא 50 דינרים.

ב. בימי יחזקאל הגדילו את המידה של ה'מנה' מ-25 שקל ל-30 שקל, ובכך בהתאמה גדל ה'מנה' של קודש מ-50 ל-60. ומכאן רואים שלא מוסיפים יותר משישית, כי הוסיפו מ-50 רק ל-60. (ולכן הגענו ל-240 דינרים, כי כל שקל הוא כפול 4).

ג. כשמוסיפים שתות עושים זאת 'מלבר' כלומר מבחוץ. דהיינו מחלקים את הסכום הראשוני לחמש חלקים, ומוסיפים עוד חלק אחד מתוכם, כך שבסופו של דבר הסכום הכולל יהיה יותר בשישית (כי הוסיפו מ-50 ל-60, דהיינו כאילו חילקו את ה-50 ל-5 חלקים, והוסיפו חלק אחד מ-50 שהוא 10).

אמר רבינא: ממשנתנו גם מוכח שמוסיפים את השתות מלבר. כי התודה היתה באה חמש סאין ירושלמיות שהן שש מדבריות. ואם כן בכל סאה ירושלמית, הוסיפו חלק אחד מתוך חמש חלקים של סאה מדברית. (כאילו לקחו את הסאה המדברית, חילקו אותה לחמש חלקים, והוסיפו חלק אחד מתוך החמש, ועשו סאה ירושלמית). ואז יוצא שבחמש סאים חדשות יש לנו שש סאים ישנות.

משנה: מכולם היה נוטל אחד מעשרה תרומה: מכל ארבעת המינים שבתודה היה נוטל הכהן אחד מעשרה תרומה.

שנאמר "וְהִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל קִרְבָּן תְּרוּמָה לַיהוָה": "אחד" שלא יטול הכהן לחם פרוס. "מכל קרבן" שיהו כל הקרבנות שוות, כלומר שבכל מין יהיו עשר חלות, כדי שלא יטול הכהן תרומה ממין אחד על מין אחר, שאם במין אחד יהיו חמש חלות ובמין השני חמש עשרה חלות נמצא שהוא מפריש ממין אחד על המין השני, כי הכהן לוקח חלה אחת מכל עשר חלות.

נאמר שם בהמשך הפסוק "לִכְהֵן הַזֶּרֶק אֶת דָּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יְהִי", כלומר שחלת התודה תהיה לכהן שמקריב את התודה, ושאר הלחמים נאכלים לבעלים.

[מכאן ע"פ 'ביאור חברותא']

נמרא: תנו רבנן: נאמר "והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה לה":

"והקריב ממנו", שיטול מן המחובר, כלומר, שיהיו כולם בכלי אחד, ליטול מהם תרומה. "אחד", שלא יטול פרוס. "מכל קרבן", שיהו כל הקרבנות שוות במספר חלותיהם, כדי שלא יטול מן הקרבן על חבירו.

"תרומה לה": עדיין איני יודע אותה חלה שהוא נוטל תרומה מכמה חלות היא באה, שהרי איני יודע כמה הוא שיעור התרומה?

הריני דן גזירה שוה: נאמר כאן בלחמי תודה "תרומה", ונאמר בתרומת מעשר [במדבר יח כו] "תרומה" [והרמותם ממנו תרומת ה' מעשר מן המעשר]. מה להלן אחד מעשרה, אף כאן אחד מעשרה. הרי למדנו שעשר חלות היה עושה, ונוטל מהן אחת תרומה.

או כלך לדרך זו, שמא תאמר נלמד את הגזירה שוה "תרומה תרומה" ממקום אחר:

נאמר כאן בלחמי תודה "תרומה", ונאמר בככורים [דברים יב יז]: "תרומה" [ותרומת ירך - אלו הביכורים]. מה להלן, בככורים, אין לה שיעור, אף כאן אין לה שיעור?

נראה למי דומה תרומת לחמי תודה:

דנין תרומה שאין אחריה תרומה כתרומת לחמי תודה, מתרומה שאין אחריה תרומה כתרומת מעשר - ואל יוכיח ביכורים, שיש אחריהן תרומה, כי אחר הביכורים שהוא נותן, עדיין צריך הוא להפריש מהפיות תרומה.

או כלך לדרך זו, שמא תאמר, אדרבה, יש לנו לדון תרומת לחמי תודה מבכורים, כי: דנין תרומה הנאכלת במקום קדוש [בירושלים], מתרומה הנאכלת במקום קדוש, שהרי אף הבכורים אינם נאכלים אלא בירושלים - ואל תוכיח תרומת מעשר, שנאכלת בכל מקום? תלמוד לומר בלחמי תודה "ממנו [אחד מכל קרבן] תרומה לה", וכתוב בתרומת מעשר "ממנו תרומה" ["והרמותם ממנו תרומת ה'"] לגזירה שוה, כלומר: דנין מקום שנאמר "ממנו תרומה" ממקום שנאמר "ממנו תרומה", ואל יוכיחו בכורים שלא נאמר בהם "ממנו תרומה".

מוסיפה הברייתא לבאר:

למדנו לתרומה שהיא אחד מעשר, אבל איני יודע מכמה סולת היא כל חלה?

הריני דן גזירה שוה: נאמר כאן - בלחמי תודה בחלות החמץ - "לחם" [על חלות לחם חמץ] - ונאמר להלן בשתי הלחם "לחם" [ממושבותיכם תביאו לחם תנופה שתיים שני עשרונים]: מה להלן, בשתי הלחם, עשרון לחלה [שהרי שני לחמים היו משני עשרונים] - אף כאן בחלות לחם חמץ עשרון לחלה; [ובמהשך יתבאר, מנין שחלות המצה כל אחת שליש עשרון].

או כלך לדרך זו: נאמר כאן בלחמי תודה "לחם", ונאמר בלחם הפנים "לחם" ["ולקחת סולת ואפית אותה שתיים עשרה חלות, שני עשרונים יהיה החלה האחת. ושמת אותם שתיים מערכות שש המערכת... ונתת על המערכת לכונה זכה, והיתה ללחם לאזכרה"], מה להלן כל לחם משני עשרונות היה, אף כאן - כל חלה מחלות החמץ - שני עשרונות?

תשובתך: נראה למי דומה: דנין מנחה הבאה חמץ עם הזבח, שהרי לחמי תודה באים עם קרבן התודה - ממנחה הבאה אף היא חמץ, ובאה עם הזבח, כשתי הלחם שהם חמץ ובאים עם קרבנות, וכמאמר הכתוב בפרשת שתי הלחם: "והקרבתם על הלחם שבעת ככשים, ושני ככשים בני שנה לזבח שלמים" - ואל יוכיח לחם הפנים, שאינו בא חמץ אלא מצה, ואינו בא עם הזבח.

או כלך לדרך זו, שמא תאמר: אדרבה נלמד לחמי תודה מלחם הפנים, כי: דנין מנחה הבאה הן מתבואת הארץ והן מתבואת חוצה לארץ, הן מן החדש [תבואה חדשה] והן מן הישן - ממנחה הבאה אף היא מארץ וחוצה לארץ, מן החדש ומן הישן - ואל יוכיחו שתי הלחם, שאין באות אלא מן החדש ומן תבואת הארץ, וכמו ששינו לקמן [פג ב]: כל קרבנות [מנחות] הציבור והיחיד, באין מן הארץ ומחוצה לארץ מן החדש ומן הישן, חוץ מן העומר ושתי הלחם שאינן באין אלא מן החדש ומן הארץ.

תלמוד לומר גבי שתי הלחם: "ממושבותיכם תביאו לחם תנופה שתיים", שאין תלמוד לומר "תביאו" [לא היה לו לומר "תביאו"], ומה תלמוד לומר "תביאו": ללמד: שכל מה [כל חמץ כמותו] שאתה מביא ממקום אחר, הרי הוא כזה [במידה שוה לו], הרי למדנו: מה להלן - בשתי הלחם - עשרון לכל חלה שלחמץ, אף כאן - בחלות החמץ שבתודה - עשרון לחלה.

שמא תאמר: לא נלמד משתי הלחם שיהא עשרון לכל חלה, ונמצא שהיה מביא עשרה עשרונות לעשר חלות החמץ, אלא נאמר: אימה להלן - בשתי הלחם - שני עשרונות לכל הלחמים היה מביא - אף כאן - בחלות לחם חמץ - שני עשרונות לכל הלחמים יביא, ויעשה מהם עשרה לחמים -

תלמוד לומר גבי שתי הלחם "סולת תהיינה", ולקמן יתבאר, שמיתור האות יו"ד [מנין עשר] אנו לומדים שלחמי החמץ בכללותם הם מעשרה עשרונות.

למדנו עשרה עשרונות לחלות החמץ שבתודה -

עשרה עשרונות לחלות המצה שבתודה - מנין?

תלמוד לומר "והקריב על זבח התודה חלות מצות כלולות בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן, וסולת מורבכת חלות [מצות] כלולות בשמן", ונסמך לו: "על חלות לחם חמץ יקריב קרבנו", מלמד הכתוב כי: נגד כמות הסולת שאתה מביא לחמץ, הבא כנגדה כמות סולת שוה למצה.

נמצאו, עשרים עשרונות בכל לחמי התודה, עשרה עשרונות לחמץ, ועשרה עשרונות למצה.

יכול, אותן עשרה עשרונות שבמצבה לא יהו כולן אלא ממין אחד, כלומר, רצה חלות מביא, רצה ריקיין מביא, רצה רבוכה מביא -

תלמוד לומר: "אם על תודה יקריבנו, והקריב על זבח התודה חלות מצות בלולות בשמן וריקיי מצות משוחים בשמן, וסולת מורבכת חלות [מצות] בלולות בשמן".
הרי נמצאו: שלשה עשרונים ושליש לכל מין ומין -

ונמצאו שלש חלות לעשרון, שהרי משלשה עשרונים ושליש אתה עושה עשר חלות - ונמצאו סך כל לחמי התודה ארבעים חלות. הרי זה נוטל מהן ארבע - אחת מכל מין - ונותן לכהן, והשאר נאכלים לבעלים.

*

אמר מר בכרייתא הנשנית לעיל: נאמר "והקריב ממנו אחד מכל קרבן" ללמד שיהיה מן המחובר:

קושיא: אלא מעתה הא דכתיב "ואת כל חלבו ירים ממנו" ולדברי הברייתא הרי משמע נמי שירים מן המחובר, והרי התם - גבי אימורין - מאי מחובר איכא?

קושיא: אכן ייתכן בזה "מן המחובר", וכדרכ חסדא אמר אבימי; דאמר רב חסדא אמר אבימי: שלא ינתח את הבשר קודם שיטול את האימורין, כדי שיהיו האימורין מחוברין עם כל הבשר בשעה שהוא נוטלם.

אמר מר בכרייתא הנזכרת: "איני יודע מכמה [חלות] היא באה [התרומה]: הריני דן: נאמר כאן "תרומה" ונאמר בתרומת מעשר "תרומה", מה להלן אחד מעשרה אף כאן אחד מעשרה:

קושיא: ונילף לתרומת לחמי תודה מתרומת מלחמת מדין, שנאמר שם [במדבר לא]: "והרמות מכס לה' מאת [מחצית השלל שהיה של] אנשי המלחמה היוצאים לצבא, אחד נפש מחמש המאות, מן האדם ומן הבקר ומן החמורים ומן הצאן; ממחציתם תקחו ונתתה לאלעזר הכהן תרומת ה'".

תירוץ: דנין תרומה הנוהגת לדורות כתרומת לחמי תודה, מתרומה הנוהגת לדורות כתרומת מעשר, ואל תוכיח תרומת מדין שאינה נוהגת לדורות.

קושיא: ונילף מתרומת חלה שנאמר בה "ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה" דקיימא לן, שהוא נוטל אחד מעשרים וארבעה!?

קושיא: תנא דבי רבי ישמעאל: אין ללמוד מתרומת חלה לתרומת לחמי תודה, כי דנין דזר שנאמר בו "ממנו תרומה לה" ["והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה לה"'], מדבר שנאמר בו "ממנו תרומת ה'" ["והרמותם ממנו תרומת ה' מעשר מן המעשר"'] -

לאפוקי תרומת חלה, דלא נאמר בו "ממנו תרומה לה"'

א. זר האוכל במזיד תרומה גדולה או תרומת מעשר, הרי זה חייב מיתה בידי שמים, שנאמר [ויקרא כב ט]: "ושמרו את משמרתי [מלאכול תרומה בטומאת הגוף] ולא ישאו עליו חטא, ומתו בו כי יחללוהו אני ה' מקדשם. וכל זר לא יאכל קודש [תרומה] ", ולמדנו שזר האוכל תרומה חייב מיתה.

ב. זר האוכל תרומה או תרומת מעשר בשוגג, ואפילו שלו הם [כגון שירשה מאבי אמו כהן], הרי זה משלם קרן וחומש, שנאמר [ויקרא כב יד]: "ואיש כי יאכל קודש [תרומה] בשגגה, ויסף חמישיתו עליו, ונתן לכהן את הקודש", כלומר, הרי זה פורע דבר הראוי להיות קודש, שאינו פורע מעות אלא פירות של חולין, והן נעשין תרומה.

ג. התרומה שנתערבה בחולין אינה בטילה ברוב כשאר איסורים, אלא צריכה היא מאה חולין כנגד התרומה, כדי שתותר התרומה ["עולה באחד ומאה"], אבל בפחות מזה הכל אסור, והוא נקרא בלשון חכמים "דימוע".

*

בעי רבא: תרומת לחמי תודה, האם חייבין עליהן מיתה כשאכלן זר במזיד, וחומש אם אכלן בשוגג, וכדין תרומה - או אין חייבין עליהן מיתה וחומש?

צדדי הספק:

האם נאמר: **כיון דאיתקש לתרומת מעשר - וכדילפינן בכרייתא לעיל תרומת לחמי תודה בגזירה שוה מתרומת מעשר - כתרומת מעשר דמי**, וכשם שחייב על תרומת מעשר מיתה וחומש, כן חייב גם על תרומת לחמי תודה.

או דילמא: כיון שאמר הכתוב גבי זר האוכל תרומה "בו" ["ומתו בו כי יחללוהו"] וגבי אכילת תרומה בשוגג אמר "וחמישיתו", **מיעט רחמנא** לומר: בתרומה ולא באחר, וללמד, שרק בתרומת תבואה יהא הדין כן, ולא בתרומת לחמי תודה.

עוד מסתפקת הגמרא: האם תרומת לחמי תודה **מדמעת** [אוסרת את מה שנתערב בה, ואינה עולה אלא במאה ואחד], וכשאר תרומה -

או אינה מדמעת כתרומה, אלא בטילה היא ברוב כשאר איסורים. הגמ' נשאת בתיקו.

[עד כאן ע"פ 'ביאור חרותא']